

Memo aan de Raad

Datum 17 december 2024
Afdeling Samenleving

Behandelend ambtenaar T. van Schie
Manager J. Piersma

Onderwerp VNG ALV - FrlZA
Portefeuillehouder R. de Vries

Geachte raadsleden,

Graag willen wij u informeren over de consequenties van de resolutie **‘Stop met gesprekken vervolg Integraal Zorg Akkoord (IZA) totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden’** die vrijdag 29 november jl. tijdens de algemene ledenvergadering (ALV) van de VNG is aangenomen.

ALV VNG

Vrijdag 29 november jl. is de resolutie ‘Stop met gesprekken vervolg Integraal Zorg Akkoord (IZA) totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden’ met 93,4% van de stemmen aangenomen. Daarnaast is de motie ‘Gelijkwaardigheid als basis voor (aanvullend) Zorgakkoord’ aangenomen met 95,95% van de stemmen (zie motie in bijlage 1). De Friese gemeenten hadden vooraf de afspraak gemaakt om voor deze resolutie en motie te stemmen. Niet alle gemeenten konden echter aanwezig zijn bij de ALV. Waadhoeke was hierbij wel aanwezig.

De aanleiding voor deze resolutie is dat er bij de ondertekening van IZA in 2022 door de VNG drie (financiële) voorwaarden zijn gesteld. Halverwege de IZA-periode blijkt uit de midterm review dat er nagenoeg niet aan de voorwaarden is voldaan. Met het nieuwe kabinet worden er zelfs extra bezuinigingen doorgevoerd. Voor meer achtergrondinformatie en de bijbehorende stukken verwijzen we u naar punt 8 van de [Agenda ALV VNG 29 november 2024](#).

Consequenties

Het aannemen van de resolutie heeft tot gevolg dat de VNG op landelijk niveau niet meer deelneemt aan IZA en ook niet meer meepraat over (de inhoud van) het Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord (AZWA). Overigens zijn er positieve ontwikkelingen, die in volgende paragraaf nader worden toegelicht.

Op regionaal niveau geldt dat de gemeenten per IZA regio zelf bepalen of en zo ja, op welke wijze ze doorgaan met de samenwerking rondom de uitvoering van het regioplan. Voor onze regio wordt hierover een standpunt ingenomen door de BestuursCommissie (BC) FrIZA+, waarin de wethouders gezondheid en WMO van alle Friese gemeenten zijn vertegenwoordigd.

In gesprek met VWS en Zorgverzekeraars Nederland (ZN)

Ondertussen wordt er vanuit de VNG gewerkt om de aansluiting bij IZA en AZWA weer te realiseren. Hierover worden gesprekken gevoerd met VWS en Zorgverzekeraars Nederland (ZN). De inzet van de gesprekken is gericht op:

1. **Gelijkwaardigheid**

Een bestuurlijk akkoord over een gelijkwaardige positie ten opzichte van VWS en ZN.

2. **Structurele financiering**

Structurele verbetering van de financiële positie van de gemeenten. Hierbij wordt uitgegaan van een overheveling van 2% vanuit het zorgbudget naar het sociaal domein (zie motie in bijlage 1).

Dinsdag 17 december heeft de VNG tijdens een webinar voor gemeenten laten weten, dat ze met VWS en ZN overeenstemming hebben over gelijkwaardigheid. Begin januari vindt hierover een vervolgoverleg plaats en hopen ze de afspraken te kunnen vaststellen. Na vaststelling gaat de VNG, conform de resolutie, weer aan tafel en worden de gesprekken met VWS over de inhoud en randvoorwaarden AZWA (waaronder de structurele financiering) weer hervat.

Achter de schermen werkt de VNG aan een voorstel (het gemeentelijk 'bod') voor het AZWA. Als de VNG weer aan tafel zit, dan wordt dat 'bod' ingebracht.

Uitvoerbaarheid en ondertekening AZWA

Als er een concept AZWA ligt, dan wordt daar door de VNG een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) op toegepast. Zodra de UDO is uitgevoerd en er wordt voldaan aan de houdbaarheid van het sociaal domein, in de context van de bredere gemeentefinanciën, dan legt het VNG bestuur het concept akkoord ter besluitvorming voor tijdens de voorjaars ALV (of eerder). De leden beslissen dan over het wel of niet ondertekenen van het AZWA.

Vervolg regio Friesland

In afwachting van bovenstaande ontwikkelingen is binnen BC FrIZA+ op 3 december jl. afgesproken om:

- In Friesland als partner aan tafel te blijven. Gemeenten houden hun wettelijke taken ten aanzien van preventie en ondersteuning en de brede provinciale samenwerking (en de deelname Seker & Sun) die daarvoor nodig is, is al voor IZA gestart.
- De gemeente Smallingerland blijft voorsnog de rol van mandaatgemeente voor IZA vervullen.

Als de VNG definitief uit IZA stapt en AZWA niet ondertekent, dan wordt deze rol en de provinciale samenwerking opnieuw bekeken.

Op dit moment ontvangen alle IZA regio's voor de organisatie en uitvoeringskosten een Specifieke Uitkering (SPUK) IZA. VWS heeft tijdens de webinar voor gemeenten van 17 december aangegeven, dat deze SPUK ook beschikbaar blijft voor 2025. De toewijzing voor 2026 hangt samen met de deelname van de VNG aan het AZWA. Voor de inzet van de SPUK IZA voor Fryslân heeft BC FrIZA+ een begroting voor 2024-2026 opgesteld, die in ieder geval voor 2025 kan worden gecontinueerd.

Dit betreft een provinciaal afgestemde brief, die naar alle Friese gemeenteraden wordt gestuurd. We hopen u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom (Fr)IZA en AZWA.

Bijlagen

Bijlage 1. Motie Apeldoorn 'Gelijkwaardigheid als basis voor Zorgakkoord'

